

ВПЛИВ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА УПРАВЛІННЯ ЦІНОВОЮ ПОЛІТИКОЮ ПІДПРИЄМСТВ

Синиця А.Д., магістрант
Сумський національний аграрний університет,
м. Суми, Україна

Макроекономічні процеси, такі як інфляція, економічне зростання, валютні коливання, вплив глобальної економіки, прямо або опосередковано формують умови для розробки та реалізації цінових стратегій у маркетингу. Інфляція є важливим макроекономічним фактором, що впливає на ціноутворення. У випадку високої інфляції підвищення загального рівня цін на ринку збільшує собівартість продукції, тому підприємствам необхідно переглядати та коригувати свої ціни, щоб зберегти прибутковість. Важливо враховувати поведінку споживачів, оскільки вищі ціни можуть призвести до зниження попиту.

Управління цінами потребує гнучкості та здатності швидко реагувати на зміну ринкових умов. В період економічного зростання збільшується купівельна спроможність населення. Це дозволяє підприємствам проводити цінові стратегії орієнтовані на підвищення цін без втрати ринкової частки. Але під час економічних спадів маркетингові стратегії ціноутворення орієнтовані на зниження цін впровадження спеціальних програм знижок, акцій, що дозволяє зберегти рівень продажів в умовах скорочення доходів споживачів [1].

Валютний курс відображає взаємодію середовищ національної та світової економіки. Щодо коливання валютних курсів – це також важливий економічний процес, який може впливати на формування цінової політики, особливо для підприємств, які знаходяться на міжнародних ринках або імпортують продукцію. Підприємства стикаються з девальвацією національної валюти, яка призводить до підвищення вартості імпортованих товарів, що стимулює зростання цін на внутрішньому ринку. А ось, щодо експортерів зниження вартості валюти може стати позитивним фактором, який дозволить їм реалізувати товари за нижчими цінами на зовнішніх ринках [2].

Глобальна економіка як бурхливий розвиток фінансово-кредитної сфери, також є вагомим впливом на процес ціноутворення на підприємствах. Значні коливання, можуть призвести до змін цінової політики в різних галузях, а особливо в енергетичних та виробничих сферах. Окрім того, зміни у глобальних тенденціях попиту також впливають на ціни. Наприклад, зростання попиту на екологічно чисті продукти або товари з етичних джерел підвищує ціни на такі продукти

через їх більшу собівартість. Для того, щоб підприємству зберегти рентабельність, необхідно враховувати і цей фактор.

Державне регулювання, також має значний вплив на ціноутворення через податкову політику, регулювання мінімальної заробітної плати населення, контроль за цінами та субсидії. Ступінь і форма державного втручання в процес ціноутворення варіюється залежно від стану соціально-економічного розвитку країни, частки державного сектору та рівня розвитку приватної власності. Збільшення податків, таких як акцизи або податки на додану вартість, призводить до збільшення витрат підприємств і це є наслідком до підвищення цін на продукцію. Підприємства, які працюють в умовах посиленого державного регулювання, повинні враховувати цей фактор перед розробкою цінових стратегій [3].

Таким чином, цінова політика є багатограним і складним процесом, який знаходиться під значним впливом макроекономічних факторів. Інфляція, економічне зростання або спад, коливання валют, глобалізація та державне регулювання є чинниками, що визначають формування та реалізацію стратегії ціноутворення. Вивчення цих процесів допоможе підприємствам не тільки залишатися конкурентоспроможними та ефективно розвиватися, але й мати можливість успішно управляти витратами та прибутковістю в умовах економічної системи.

Список використаних джерел

1. Мороз С. В., Мейш А. В., Вовкотруб К. В. Наслідки регулювання цін. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 5. Т. 2. С. 114-120.

2. Девятка О. В. Що таке девальвація простими словами та чому це важливо для кожного громадянина? *Журнал «Гривня»*. 2023. URL: <https://www.grivnya.in.ua/finansova-gramotnist/shcho-take-devalvatsiia-i-chomu-tse-vazhlyvo-dlia-kozhnoho-hromadianyna/> (дата звернення 23.10.2024).

3. Мартиненко В. В. Макроекономічні фактори ринкового ціноутворення в умовах досконалої конкуренції. *Науковий вісник Полісся*. 2017. № 2(10). Ч. 1. С. 105-112.